Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl

Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Centralna Komisja Egzaminacyjna

EGZAMIN MATURALNY 2012

GEOGRAFIA

POZIOM ROZSZERZONY

Kryteria oceniania odpowiedzi

CZERWIEC 2012

Zadanie 1. (0–1)

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji	Na podstawie mapy wykonanie obliczeń matematyczno-geograficznych (II 1.f.6.a)

Przykład poprawnego rozwiązania:
1 cm na mapie – 0,5 km w terenie
1 cm^2 na mapie – 0,25 km^2 w terenie, stąd

$$\frac{1\ cm^2}{0{,}25\ km^2} = \frac{17\ cm^2}{x}$$

$$x = \frac{0{,}25\ km^2 \cdot 17\ cm^2}{1\ cm^2}$$

$$x = 4{,}25\ km^2$$

1 p. – za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik

Zadanie 2. (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie mapy wykonanie pomiarów (II 2.1)

Poprawna odpowiedź:
A–D

1 p. – za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi

Zadanie 3. (0–2)

Korzystanie z informacji	Na podstawie mapy wykonanie obliczeń matematyczno-geograficznych (II 1.f.6.a)

Przykład poprawnego rozwiązania:
1 cm na mapie – 0,5 km w terenie, stąd

$$\frac{1\ cm}{0{,}5\ km} = \frac{1{,}9\ cm}{x}$$

$$x = \frac{0{,}5\ km \cdot 1{,}9\ cm}{1\ cm}$$

$$x = 0{,}95\ km = 950\ m$$

Różnica wysokości
271 m n.p.m. – 248 m n.p.m. = 23 m
Średni spadek strumienia
23 m : 950 m x 1000‰ ≈ 24,2‰

2 p. – za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik
1 p. – za poprawny sposób obliczenia bez poprawnego wyniku

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 4. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość przebiegu procesów geologicznych zewnętrznych (I 2.17)

Przykład poprawnej odpowiedzi:
krasowienie
Woda zawierająca CO_2, która krąży w szczelinach skał wapiennych, rozpuszcza wapień, w wyniku czego szczeliny powiększają się i pod powierzchnią terenu powstają puste przestrzenie.

1 p. – za podanie nazwy procesu oraz za opis procesu uwzględniający rozpuszczanie wapieni przez wodę zawierającą CO_2 i poszerzanie szczelin

Zadanie 5. (0–1)

Korzystanie z informacji	Porównanie obszarów na podstawie mapy (II 1.4)

Przykład poprawnej odpowiedzi:
– większe wysokości bezwzględne i względne w polu J4
– obszar w polu H6 jest bezleśny, natomiast znaczną część obszaru w polu J4 porastają lasy

1 p. – za podanie różnic dotyczących podanych kryteriów

Zadanie 6. (0–2)

Korzystanie z informacji	Porównanie obszarów na podstawie mapy (II 1.4)

Przykład poprawnej odpowiedzi:
Obszar pól E3/F3
– wybudowanie pasa startowego, który zatrzymał naturalne procesy glebotwórcze i zmienił obieg wody
– wyrównanie terenu pod budowę pasa startowego
Obszar pól H2/I2
– przekształcenie rzeźby terenu na skutek eksploatacji surowców skalnych
– budowa sztucznych zbiorników wodnych

2 p. – za podanie dwóch poprawnych argumentów dla obu pól
1 p. – za podanie dwóch poprawnych argumentów dla jednego pola

Zadanie 7. (0–1)

Tworzenie informacji	Ocenianie konsekwencji zdarzeń, zjawisk i procesów zachodzących w środowisku geograficznym (III 1.4)

Przykład poprawnej odpowiedzi:
– usprawnienie ruchu samochodowego (skrócenie czasu tranzytowego przejazdu przez Kraków, zmniejszenie korków w centrum miasta)
– poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
– zmniejszenie hałasu i zanieczyszczenia powietrza w centrum miasta

1 p. – za podanie trzech korzyści

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 8. (0–2)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji geograficznych (II 1.f.7)

Poprawna odpowiedź:

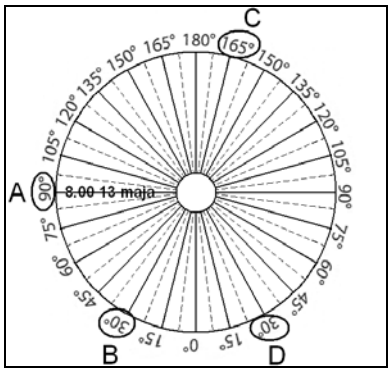

2 p. – za poprawne zaznaczenie trzech południków
1 p. – za poprawne zaznaczenie dwóch południków

Zadanie 9. (0–1)

Korzystanie z informacji	Porównanie obiektów przedstawionych w źródle informacji geograficznej (II 1.4)

Poprawna odpowiedź:
W kolejności: Warszawa, Zakopane

1 p. – za poprawne wybranie dwóch miast

Zadanie 10. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość wydarzeń geologicznych w dziejach Ziemi (I 2.24)

Poprawna odpowiedź:
W kolejności: paleozoiczna, kenozoiczna, mezozoiczna, kenozoiczna, paleozoiczna

2 p. – za poprawne uzupełnienie pięciu wierszy
1 p. – za poprawne uzupełnienie czterech lub trzech wierszy

Zadanie 11. (0–3)
a) (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie źródła informacji oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)

Poprawna odpowiedź:
W kolejności: 1250 m p.p.m., 2200 m p.p.m., 950 m

1 p. – za podanie poprawnych wartości z odpowiednimi mianami

b) (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie źródła informacji oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Poprawna odpowiedź:
W kolejności: F, P, P, F

2 p. – za poprawne oznaczenie czterech zdań
1 p. – za poprawne oznaczenie trzech zdań

Zadanie 12. (0–2)

Korzystanie z informacji	Na podstawie źródła informacji oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)

Przykład poprawnej odpowiedzi:
Cecha: występowanie długich, wąskich, głęboko wciętych w ląd zatok o stromych ścianach
Sposób powstania:
Ten typ wybrzeża powstaje w wyniku zatopienia przez morze dawnych dolin polodowcowych.

1 p. – za podanie poprawnej cechy wybrzeża
1 p. – za poprawne wyjaśnienie sposobu powstania wybrzeża

Zadanie 13. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość procesów geologicznych zewnętrznych i ich efektów rzeźbotwórczych (I 2.17)

Poprawna odpowiedź:
W kolejności: wał moreny czołowej, oz, kem

2 p. – za poprawne przyporządkowanie nazw trzech form
1 p. – za poprawne przyporządkowanie nazw dwóch form

Zadanie 14. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość zjawisk meteorologicznych, procesów pogodotwórczych i klimatotwórczych (I 1.10)

Poprawna odpowiedź:
W kolejności (według wierszy w tabeli):
bora, C
monsun, A
mistral, D

2 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy
1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy

Zadanie 15. (0–2)

Korzystanie z informacji	Na podstawie źródła informacji oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)

Poprawna odpowiedź:
W kolejności: A – umiarkowanych, B – zwrotnikowych, C – równikowych

2 p. – za poprawne uzupełnienie trzech zdań
1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch zdań

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 16. (0–2)

Korzystanie z informacji	Na podstawie źródła informacji oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)

Poprawna odpowiedź:
A. gejzeru
B. ciśnienia słupa wody nad komorą

2 p. – za zaznaczenie poprawnego dokończenia dwóch zdań
1 p. – za zaznaczenie poprawnego dokończenia jednego zdania

Zadanie 17. (0–2)
a) (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie źródła informacji oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)

Przykład poprawnej odpowiedzi:
Pływ syzygijny jest wyższy, ponieważ spowodowany jest zsumowanym oddziaływaniem grawitacji Księżyca i Słońca.

1 p. – za poprawne wyjaśnienie

b) (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie źródła informacji oraz własnej wiedzy przedstawienie relacji między elementami środowiska przyrodniczego a życiem i działalnością człowieka (II 3.c)

Przykład poprawnej odpowiedzi:
Na morzach, gdzie występują duże amplitudy pływów, w czasie odpływu niemożliwe jest wpływanie do portów i wypływanie z nich statków lub konieczne jest zamykanie basenów na czas odpływu.

1 p. – za poprawną odpowiedź (uwzględnienie utrudnień w funkcjonowaniu portów podczas odpływu)

Zadanie 18. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość ukształtowania powierzchni kontynentów (I 1.7)

a) (0–1)
Poprawna odpowiedź:
Ural – A, Ałtaj – B, Kaukaz – E, Góry Wierchojańskie – F

1 p. – za poprawne przyporządkowanie oznaczeń czterech łańcuchów górskich

b) (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie źródła informacji oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Przykład poprawnej odpowiedzi:
Pasma górskie C i D znajdują się w strefie kolizji płyt litosfery. Łańcuchy górskie A i B położone są poza obecnymi granicami płyt litosfery.

1 p. – za poprawne wyjaśnienie

c) (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie źródła informacji oraz własnej wiedzy określenie współzależności w systemie przyrodniczym Ziemi (II 3.c)

Poprawna odpowiedź:
1–F, 2–G, 3–C, 4–B

1 p. – za poprawne przyporządkowanie pasm

Zadanie 19. (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie źródła informacji oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)

Przykład poprawnej odpowiedzi:
– poprawa opieki zdrowotnej i upowszechnienie szczepień ochronnych
– poprawa wyżywienia

1 p. – za podanie dwóch poprawnych przyczyn

Zadanie 20. (0–2)

Korzystanie z informacji	Wykonanie obliczeń w zakresie geografii społeczno-ekonomicznej (II 1.f.6.c)

Przykład poprawnego rozwiązania:

Przyrost naturalny: 10,9 – 10,0 = 0,9
Przyrost rzeczywisty: 0,9 – 0,4 = 0,5

2 p. – za poprawny sposób obliczenia i poprawne wartości dwóch wskaźników
1 p. – za poprawny sposób obliczenia i poprawne wartości jednego wskaźnika

Zadanie 21. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wykonanie obliczeń w zakresie geografii społeczno-ekonomicznej (II 1.f.6.c)

Poprawna odpowiedź:
B

1 p. – za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi

Zadanie 22. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość rozmieszczenia wielkich religii na świecie (I 3.a.5)

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Poprawna odpowiedź:
W kolejności: F, P, P, F

2 p. – za poprawne oznaczenie czterech zdań
1 p. – za poprawne oznaczenie trzech zdań

Zadanie 23. (0–3)
a) (0–1)

Korzystanie z informacji	Klasyfikowanie informacji geograficznych (II 1.c.7)

Poprawna odpowiedź:
W kolejności: Ameryka Północna, Ameryka Południowa, Afryka

1 p. – za poprawne przyporządkowanie trzech kontynentów

b) (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość przyrodniczych uwarunkowań rozwoju rolnictwa na świecie (I 3.b.6)

Przykład poprawnej odpowiedzi:
– przewaga obszarów nizinnych
– umiarkowany klimat sprzyjający rolnictwu (np. odpowiednia ilość opadów)
– duże powierzchnie dobrych gleb

2 p. – za podanie trzech poprawnych cech
1 p. – za podanie dwóch poprawnych cech

Zadanie 24. (0–2)

Korzystanie z informacji	Klasyfikowanie informacji geograficznych (II 1.c.7)

Poprawna odpowiedź:
W kolejności: Indie, Chiny, USA, Rosja

2 p. – za poprawne przyporządkowanie czterech krajów
1 p. – za poprawne przyporządkowanie trzech krajów

Zadanie 25. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość bazy surowcowej Polski (I 3.5)

Poprawna odpowiedź:
W kolejności: 4, 2, 1, 3

1 p. – za poprawne przyporządkowanie czterech złóż

Zadanie 26. (0–2)
a)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość czynników lokalizacji przemysłu (I 3.b.17)

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Przykład poprawnej odpowiedzi:
Węgla brunatnego nie przewozi się na większe odległości, gdyż jego koszty transportu, w stosunku do kaloryczności, są duże. Podczas transportu węgiel brunatny łatwo się kruszy.

1 p. – za poprawne wyjaśnienie

b)

Tworzenie informacji	Ocenianie zmian zachodzących w środowisku geograficznym (III 2.4)

Przykład poprawnej odpowiedzi:
– konieczność przesiedlenia wielu osób
– zagrożenie lejem depresyjnym

1 p. – za podanie dwóch negatywnych skutków

Zadanie 27. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość czynników lokalizacji przemysłu (I 3.b.17)

Przykład poprawnej odpowiedzi:
– istniejąca infrastruktura
– dostępność wody niezbędnej do chłodzenia

1 p – za podanie dwóch argumentów

Zadanie 28. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Scharakteryzowanie przemysłu paliwowo-energetycznego (I 3.b.18)

Poprawna odpowiedź:

Elektrownia	
jądrowa	**cieplna**
X	
X	
X	
	X
	X
	X
X	

2 p. – za poprawne porównanie według siedmiu kryteriów
1 p. – za poprawne porównanie według sześciu lub pięciu lub czterech kryteriów

Zadanie 29. (0–1)

Tworzenie informacji	Przedstawienie współzależności w systemie człowiek – środowisko przyrodnicze – gospodarka (III 1.2)

Poprawna odpowiedź:
C – A – **D** – B – E

1 p. – za poprawne uzupełnienie ciągu przyczynowo-skutkowego

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 30. (0–1)

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie obiektów, zjawisk i procesów przedstawionych w źródle informacji geograficznej (II 1.2)

Poprawna odpowiedź:
wiatrowych

1 p. – za wpisanie poprawnej nazwy typu elektrowni

Zadanie 31. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość społeczno-gospodarczych cech regionów świata (I 3.c.4)

Przykład poprawnej odpowiedzi:
– wysokie koszty inwestycji (słabo rozwinięta infrastruktura, korupcja)
– niestabilność polityczna państw
– niskie kwalifikacje siły roboczej

2 p. – za podanie trzech poprawnych cech
1 p. – za podanie dwóch poprawnych cech

Zadanie 32. (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie źródła informacji oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)

Poprawna odpowiedź:
W kolejności: rudy żelaza, węgiel kamienny, ropa naftowa

1 p. – za wpisanie nazw trzech właściwych surowców

Zadanie 33. (0–2)
a) (0–1)

Korzystanie z informacji	Wykonanie obliczeń w zakresie geografii społeczno-ekonomicznej (II 1.f.6.c)

Przykład poprawnego rozwiązania:
18454 mln + 54032 mln – 3010 mln – 9808 mln = 59668 mln $

1 p. – za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik

b) (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie źródła informacji oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)

Poprawna odpowiedź:
B, C

1 p. – za zaznaczenie dwóch właściwych zdań

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 34. (0–2)
a) (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość sieci transportu na świecie (I 3.b.24)

Poprawna odpowiedź:
Chiny, Norwegia

1 p. – za wpisanie nazw dwóch właściwych krajów

b) (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość uwarunkowań społeczno-gospodarczych, które wpływają na rozwój i strukturę transportu (I 3.b.23)

Przykład poprawnej odpowiedzi:
– niskie koszty (niskie stawki podatkowe lub ich brak, niskie koszty zatrudnienia załogi, liberalne przepisy dotyczące stanu technicznego statków)
– mało formalności przy rejestracji statków

1 p. – za podanie dwóch korzyści

Zadanie 35. (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie źródła informacji oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)

Poprawna odpowiedź:
W kolejności (według wierszy w tabeli):
Sahara Zachodnia, 4
Górny Karabach, 1
Kaszmir, 3

2 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy w tabeli
1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy w tabeli

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl